

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Det danske samfunds fremtidige vækst, velstand og udvikling er afhængig af højtuddannet arbejdskraft. Regeringens målsætning om, at Danmark skal være et af de førende, højteknologiske samfund inden 2010 påvirkes af bl.a. uddannelsessystemets evne til at tiltrække højt kvalificerede danske og udenlandske unge til uddannelser i Danmark. Uddannelsesinstitutionerne har som centrale videns- og kulturbærende institutioner en stor international berøringsflade, og omfattende samarbejde er en væsentlig brik i udviklingen af Danmark til udfordringerne i en global verden.

Virksomheder rekrutterer veluddannet arbejdskraft fra hele verden, og flere og flere studerende søger uddannelser uden for deres hjemlande. Både danske og udenlandske studerende ønsker i stigende grad uddannelser, der retter sig mod beskæftigelse på et globalt arbejdsmarked.

Danmark skal også i fremtiden kunne tilbyde en arbejdsstyrke med højt kvalificerede personer, hvis vi skal kunne fastholde danske virksomheder og danske arbejdspladser, etablere nye videnstunge virksomheder, og tiltrække udenlandske virksomheder til Danmark. Endnu flere danske veluddannede med et udenlandsk studieophold bag sig og endnu flere udlændinge med en dansk uddannelse, vil bidrage til at øge dels Danmarks konkurrencekraft, dels udviklingen af et mere globalt orienteret dansk arbejdsmarked.

Regeringen afgav på denne baggrund den 21. april 2004 en redegørelse til Folketinget om styrket internationalisering af uddannelserne (R 14). Redegørelsen er afgivet af undervisningsministeren og ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling i fællesskab og omfatter et oplæg til en sammenhængende plan for styrket internationalisering af uddannelserne.

Med dette lovforslag udmøntes redegørelsens forslag om en stipendieordning inden for Undervisningsministeriets område. Ministeren for Videnskab, Tek-

nologi og Udvikling etablerer en selvstændig stipendieordning for sit område.

Redegørelsen betoner bl.a., at den internationale dimension i uddannelserne skal styrkes til gavn for den fortsatte udvikling af uddannelser og undervisning. Indførelse af en stipendieordning på de videregående uddannelser er et af initiativerne i redegørelsen.

I et globalt perspektiv er der stigende behov for højtuddannede med internationale kompetencer. Derfor er mobiliteten blandt studerende og arbejdstagere af afgørende betydning. Allerede nu studerer flere millioner verden over uden for deres respektive hjemlande, og antallet ventes at stige i de kommende år.

Det er et gode, når danske studerende uddanner sig i udlandet og bringer internationale erfaringer med hjem. På samme måde er det et gode, når udlændinge uddanner sig i Danmark og bringer erfaringer fra studieophold i Danmark med tilbage til hjemlandet eller et andet land. Det er tillige en gevinst for samfundet, hvis de studerende efter endt uddannelse får ansættelse i danske virksomheder i Danmark eller i udlandet og på den måde fungerer som ambassadører for Danmark. Bl.a. af disse grunde fokuserer redegørelsen og dermed også lovforslaget på mobilitet som et centralt element.

Endvidere er det til gavn for studiemiljøerne i Danmark, og dermed for de danske studerende her i landet, at der tilføres nye impulser og en ny bredde i erfaringsgrundlaget, når udenlandske studerende deltager i undervisningen. Det vil være kendetegnende for de udenlandske studerende, der søger til Danmark – såvel de betalende som de, der opnår stipendium – at de er åbne over for fremmede kulturer, at de har et højt fagligt niveau og en høj arbejdsmoral, og at de tilfører sproglige kompetencer til undervisningsmiljøet. Her til kommer, at mangfoldighed blandt studerende er en gevinst for det faglige og sociale studiemiljø.

Stipendieordningen foreslås anvendt både til hele uddannelser og dele af uddannelser, f.eks. forløb, der afslutter en eksamen eller en grad.